

Nr.	Mokyklos pavadinimas	Tvarumo projekto pavadinimas	Tvarumo projekto aprašymas (iki 1000 simbolių) atsižvelgiant į vertinimo kriterijus (aplinkosauga, kategorijos atitikimas, originalumas, bendruomeniškumas ir socialinis poveikis, ilgalaikiškumas)	Pateikti 3 tvarumo projekto nuotraukas (be vaikų veidų atvaizdavimo)
1	Priekulės levos Simonaitytės gimnazija	Gimnazijos Ateities parko vystymas	Gimnazijoje 2024-2025 m. išsikeltas vienas iš tikslų - kurti tvary, estetišką ir funkcionalią lauko erdvę mokymuisi, poilsiui ir bendruomenės veiklai, skatinant ekologinį sąmoningumą ir atsakomybę. Iešota partnerių, sudaryta darbo grupė, atlikta 3 ha parko teritorijos analizė drauge su partneriais VDA Telšių fakulteto dekanu, dėstytojais, 8 studentais. Sudarytas ilgalaikų kūrybinių dirbtuvių planas per dalykinę integraciją, parengti parko erdvių eskizai, pradėtas projektavimas ir medžiagų pasirinkimas. Pirmą koncepcija: "Kartų knygos" I.Simonaitytės garbei, lengvai perteikia knygos metaforą, ekonomiškai efektyvu knygos prototipui atskleisti. Antra koncepcija "Rožė - rašytojos simbolis". Trečia koncepcija sekretai Mažosios Lietuvos istorijos įamžinimui ir rašytojai I.Simonaitytei. Šiose erdvėse vyksta ne tik pamokos, kultūriniai, edukaciniai renginiai bet numatytas ir tolimesnis projekto vystymas ir tęstinumas pažįstant savo kraštą, regioną ir kviečiant į edukacijas kitas įstaigas.	
2	Vilniaus lopšelis-darželis "Bitutė"	Miesto bitininkystės projektas "Atvėrus bičių avilio duris"	Lietuvos Respublikos inicijuojama ir Urbanbee.lt vykdoma miesto bitininkystės iniciatyva įtraukė visą darželio bendruomenę. Įrengtos Bičių ganyklos su vandens gertuvėmis, pasodintos svogūninės gėlės, dalis teritorijos paliekama nešienaujama – taip vaikų akivaizdoje atkuriami natūralios pievos ekosistema. Ant stogo įrengta vaizdo kamera leidžia stebėti bičių gyvenimą, o tai parodo, kad gamtą galima pažinti ir miesto aplinkoje. Vaikai dalyvauja medaus sukimo edukacijose, gamina vaško žvakes, ragauja bičių produktus, kuria herbariumus. Darželyje rengiamos Medaus dienos, mugės, konkursai, fotoparodos, organizuojamos išvykos į ekologinius ūkius, bitynus bei Ozo kalvų draustinį. Įrengti interaktyvūs standai „Bičių pamokos“ ir „Pažink nektaringus augalus“ skatina savarankišką pažinimą. Projektas ugdo vaikų aplinkosaugines vertybes, stiprina ryšį su gamta ir bendruomenės sutelktumą.	
3	Mažeikių l/d "Buratinas"	„Kalbos ir kultūros tiltas: ukrainiečių vaikų užsiėmimai darželyje“	Idėja: mūsų darželis, siekdamas puoselėti kultūrinę įvairovę ir padėti ukrainiečių vaikams jaustis priimtai, pradėjo organizuoti užsiėmimus jų gimtąja kalba. Projekto tikslas – išsaugoti ukrainiečių vaikų ryšį su savo kultūra ir kalba, stiprinant bendruomeniškumą ir tarpkultūrinį dialogą. Veiklos: vyksta kiekvieną trečiadienį apie 30 min. užsiėmimus veda mokytoja iš Ukrainos - Olena Mikene. Užsiėmimų metu kalbama ukrainiečių kalba, klausomasi pasakų, daromi rankdarbiai, žaidžiami tradiciniai žaidimai, gaminami tradiciniai patiekalai. Vaikai mokosi savo kalbos, išlaiko kultūrinę identitetą, kartu lavina bendravimo ir kūrybiškumo įgūdžius. (nepridėjau nuotraukų, nes visur matosi vaikų veidai. Jei reikia, kad pridėčiau - parašykite, atsiųsime el.paštu. Pridėjau tik būrelio skelbimą).	
4	Kauno r. Ilgakiemio mokykla-darželis	„Draugystė su nakties skrajūnais – šikšnosparniais“	Projektas tęstinis, skirtas supažindinti su paslaptingaisiais nakties gyventojais – šikšnosparniais, griaunant mitus apie jų pavojingumą ir atskleidžiant tikrąją naudą. Vaikai dalyvavo veiklose: STEAM, kūrė istorijas, susipažino su šikšnosparnių išvaizda dalyvaudami edukacijose. Susipažino su jų gyvenimo būdu, svarba ekosistemai ir uodų populiacijos mažinimui. Tėveliai kartu su vaikais konstravo inkilus šikšnosparniams, kuriuos padovanojo šikšnosparnių apsaugos Lietuvoje draugija. Inkilai iškelti mokyklos-darželio teritorijoje. Vaikai kūrė darbelius iš antrinių žaliavų, taip įsitraukdami į gamtosaugos veiklas. Projektas skatino bendradarbiavimą, praplėtė žinias apie biologinę įvairovę, formavo teisingą požiūrį į nykstančius gyvūnus. Kiekvienais metais vaikai stebi vakarais skraidančius šikšnosparnius.	

5	Alytaus lopšelis-darželis "Pasaka" (nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. Alytaus Dainavos progimnazijos skyrius "Pasaka")	Lašelių namai – vandens surinkimo statinė	Mūsų darželyje lietus tampa mažųjų draugu! Nuo stogo subėgę lietaus lašeliai „apsigyvena“ surinkimo statinėje, kurios čiaupą vaikai patys atsuka, pripildo laistytuvus ir laisto daržoves, gėles. Stebėdami vandens srovę, jos stiprumą, vaikai mokosi atsakingai naudoti vandens išteklius – juk kiekvienas lašas – turtas! Šią vasarą vandens užteko augalams, o tik nedidelę jo dalį vaikai panaudojo kūrybai – šlapiesiems piešiniams ant asfalto, kurie buvo trumpalaikiai ir atsakingai suplanuoti. Tokios veiklos ugdo gamtos tausojimą, kūrybiškumą ir bendruomeniškumą: į jas įsitraukia pedagogai, vaikai ir tėvai, o mažieji parsineša įpročius tausoti vandenį ir rūpintis gamta į namus. Lietaus vandens surinkimo statinė – tai mažas, bet prasmingas žingsnis į tvarią ateitį! Ji padeda tausoti gamtos išteklius, rūpintis vandeniu ir suprasti jo vertę. Ši patirtis palieka stiprų įspaudą vaikų širdyse: kiekvienas lietaus lašelis, kuriuo jie palaisto žemę, tampa sėklute, iš kurios išauga pagarba gamtai.	
6	Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazija	„Mokomės gyventi tvariau“	Progimnazijoje pritaikyta infrastruktūra mokiniams: lauko klasė/kupolas, pergola-pamokoms ir susitikimams, suoleliai. Saugomas 40 metų ąžuolas, menantis mokyklos įkūrimą. Mokinių prižiūrimos laiptuotos lysvės: „Prieskoniai ir vaistažolės“, „Pavasarių žydinčios gėlės. Lietuviško darželio gėlės“. Sukurtas Kneipo terapijos pojūčių takas. Stebėti gamtą mokinius moko progimnazijos Saulės laikrodis. Įkurtas „Vabalų kiemelis“(ilgalaikis projektas). Vaikai stebi viešbučiuose gyvenančius vabalus. Kiekvieną pavasarį sužaliuoja „Žaliosios palangės“. Gaminami inkilai ir kolektyviai keliami miškuose. Vyksta kasmetinės STEAM patyriminio ugdymo dienos „Sveikatos aruodai“. Tradicinis, Tarptautinis pradinio ugdymo mokinių darbų iš antrinių žaliavų konkursas „Mano kalėdinė svajonė“, puošiama EKO eglutė. Dalyvauta respublikiniame 1 - 6 klasių mokinių integruotame lietuvių kalbos, dailės, technologijų ir muzikos projekte" STEAM skamba lietuviškai!" , sukurti muzikos instrumentai iš antrinių žaliavų.	
7	Jonavos Justino Vareikio progimnazija	Atmintis, bendrystė ir atsakomybė – J. Vareikio progimnazijos tradicija	Jonavos Justino Vareikio progimnazijos bendruomenė daugelį metų rodo, kaip mokykla gali puoselėti istorinę atmintį ir ugdyti atsakomybę už aplinką bei bendruomeniškumą. Kasmet organizuojami žygiai iki Skarulių šv. Onos bažnyčios suburia mokinius, jų tėvus ir mokytojus bendram tikslui – pagerbti knygnešį, šaulį Justiną Vareikį. Mokiniai atranda vietovės reikšmę, tvarko aplinką, sodina gėles, aplanko kapavietę. Tai tampa gyva istorijos pamoka, jungianti kartas. Tradicija buria bendruomenę, stiprina pilietiškumą, pagarbą istorijai, ugdo atsakomybę už paveldą bei tvarų požiūrį į gamtą. Rezultatas – bendrystė, žinios už klasės ribų ir prasminga tradicija, kuri stiprina visuomenę.	
8	Jonavos vaikų lopšelis-darželis "Bitutė"	Projektas „Sensorinis sodelis“	Darželio kieme įkurtame sensoriniame sodelyje vaikai su aplinka susipažįsta per penkis pojūčius: klausosi vėjo, stebi augalų spalvas, formas ir pokyčius skirtingais metų laikais, užuodžia aromatus, ragauja tai, ką patys užaugino, per skirtingus paviršius, pažįsta pasaulį lytėjimu. Dirvožemio pjūvio stende susipažįsta su dirvožemio struktūra, mikroorganizmų gyvenimu, stebi, kaip dirvožemis sugeria vandenį. Namelyje per spalvotus langelius pažvelgia į pasaulį kitaip. Bičių ganykla ir vabzdžių viešbutėliai moko rūpintis mažaisiais gamtos draugais ir suprasti jų svarbą ekosistemoje. Nešienaujamos pievos bei vandens tyrinėjimų zonose tyrinėja vandenį, matuoja temperatūrą, stebi biologinį gyvenimą. Orų stebėjimo stotelėje matuoja ir fiksuoja kritulių kiekį, veda „stebėjimo žurnalus“, o Paukščių girdykloje lankosi ne tik paukščiai, bet ir bitės, drugiai. Sensoriniame sodelyje patyrimas ir tyrinėjimas virsta žaidimu, o žaidimas – nepamirštamą nuotykiu atveriančiu duris į gamtą.	

9	Alytaus „Sakalėlio“ pradinė mokykla	„Senovinis dzūkų langas“	Mokyklos pagrindiniame koridoriuje esanti dekoracija „Lango“ vaizduoja lietuvių senelių dzūkišką trobos sieną. Lango pagamintas naudojant natūralias medžiagas: džiovintus žolynus, molinius ir medinius indus, karpinius, lietuviškus raštus, senovinį audinį, juostas. Kadangi mokykloje etnokultūra integruojama į bendrąjį ugdymą, „Lango“ elementai veikia kaip pavyzdys mokiniams analizuojant dzūkų tradicijas meninių kompetencijų ugdymui. Mokyklos kieme „Lango“ nuolat atnaujinamas dekoracijomis pagal gamtos kalendorių ir tradicines bei etnografines lietuvių šventes pagal lietuvių Rėdos ratą. Čia vaikai gali matyti paukščius, vabzdžius, moliuskus, gyvūnėlius, grybus ir augalus, pagamintus iš medienos ir molio. „Lango“ apsodintas senoviniais dzūkų mėgiamais augalais: linais, medetkom, jurginiais. Šioje vietoje per Kalėdas puošiama eglutė žaisliukais, veltais iš vilnos mokinių rankomis ir dirbiniais iš šieno, šiaudų, snaigėmis, nunertomis iš eko plastikų.	
---	-------------------------------------	--------------------------	---	---